

International Institute for
Trade and Development

การสัมมนาวิชาการ

การประชุมสัมมนานานาชาติ เพื่อเชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจ ตะวันออก-ตะวันตก (EWEK)

ภายใต้โครงการสัมมนาความร่วมมือพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษ
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

Find us on Facebook
ITD - International Institute for Trade and Development

ITD eLibrary
www.itd.or.th

App Store Google play

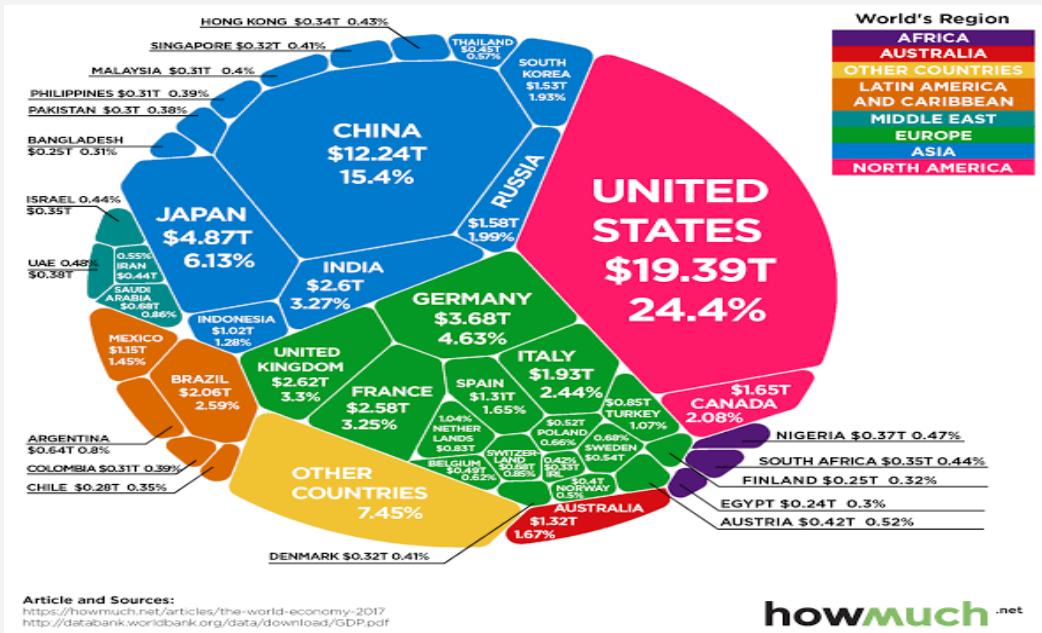

ITDRegional

แนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor – EWEK) เป็นหนึ่งในสามแนวระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภายใต้โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region – GMS) ที่ประกอบด้วยไทย เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนาม มณฑลยูนนาน และกว่างสีของจีน โดยเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ EWEK เชื่อมตัดเป็นแนวขวางระหว่างทะเลจีนใต้กับทะเลอันดามัน ผ่าน 4 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม สปป.ลาว ไทย และเมียนมา

Thailand

Surface area:	513,115 sq.km.				
Population ¹ :	66.4 million				
Exchange rate ² :	1 US\$ = 30.94 Baht (Average Selling Rates as of 8 August 2019)				
Recent economic indicators	2015	2016	2017	2018	2019
GDP ³ (at current prices: US\$ bn):	399.2	411.7	455.3	505.0	542.2 ^e
GDP per capita ³ (US\$):	5,937.0	6,103.9	6,729.8	7,447.2	7,974.9 ^e
GDP Growth ³ (CVM, %):	2.9	3.3	4.0	4.1	3.3 – 3.8 ^e
Export of goods ⁴ (US\$ m):	214,309.6	215,387.5	236,634.7	252,957.0	122,970.6 (Jan. - Jun.)
Import of goods ⁴ (US\$ m):	202,653.0	194,198.0	221,518.8	248,201.0	119,027.4 (Jan. - Jun.)
Trade balance ⁴ (US\$ m):	11,656.6	21,189.5	15,115.9	4,756.0	3,943.2.0 (Jan. - Jun.)
Current account balance ² (US\$ bn):	32.1	48.2	44.1	32.4 ^e	17.4 ^p
Current account balance to GDP ² (%):	8.0	11.7	9.7	6.4 ^e	0.0
FDI net inflows ² (US\$ m)	8,927.6	2,810.2	8,045.5 ^p	13,248.5 ^e	11,815.1 ^p (Jan. - May)
FDI net outflows ² (US\$ m)	4,991.1	13,361.8	18,631.6 ^p	20,470.4 ^e	8,856.8 ^p (Jan. - May)
Inflation ⁴ (% change YOY):	-0.9	0.2	0.7	1.1	1.0 ^e
Unemployment rate ⁴ (%):	0.9	1.0	1.2	1.1	1.0 (Jan. - Jul.)

 Vietnam
Fact Sheet

Capital :	Hanoi	Head of State :	H.E. President Mr. Nguyen Phu Trong (Since 23 October 2018)
Surface area :	331,690 sq km	Head of Government :	H.E. Prime Minister Nguyen Xuan Phuc (Since 7 April 2016)
Official language :	Vietnamese	Minister of Industry and Trade :	H.E. Mr. Tran Tuan Anh (Since 7 April 2016)
Population :	97.04 million (July 2018 est.)		
Exchange rate :	1 Baht = 750.06 Dong (August 2019)		

Recent economic indicators

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
GDP (US\$bn)	155.6	170.6	185.9	191.5	201.3	220.4	241.4
GDP per capita (US\$)	1,751.7	1,900.2	2,049.0	2,087.5	2,171.8	2,353.7	2,552.8
Real GDP Growth (% change YOY)	5.2	5.4	6.0	6.7	6.2	6.8	6.6
Current account balance (US\$b)	9.3	7.7	9.1	-0.1	5.9	5.4	5.2
Current account balance (% GDP)	6.0	4.5	4.9	-0.1	2.9	2.5	2.2
Inflation (% change YOY)	9.1	6.6	4.1	0.6	2.7	3.5	3.8
Unemployment Rate (% labour force):	2.7	2.8	2.1	2.3	2.3	2.2	2.2

Source : Department of Foreign Affairs and Trade, Australian Government ; all recent data subject to revision

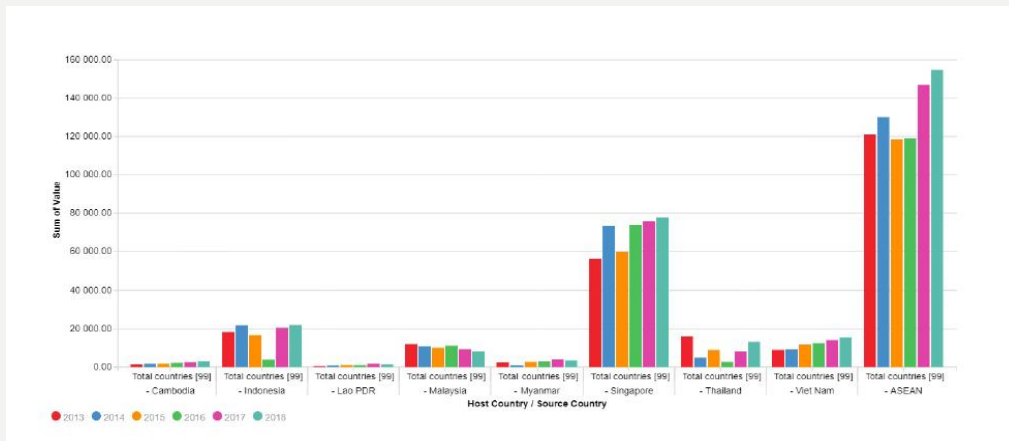
 Lao PDR
Fact Sheet

Capital :	Vientiane	Head of State :	President H.E. Mr. Bounnhang Vorachit (Since 20 April 2016)
Surface area :	236,800 sq km	Head of Government :	Prime Minister H.E. Mr. Thongloun Sisoulith (Since 20 April 2016)
Official language :	Lao	Minister of Industry and Commerce :	H.E. Mrs. Khemmani Pholsena (Since 31 March 2014)
Population :	7.23 million (2018 est.)		
Exchange rate :	1 Baht = 281.29 Kip (Aug 2019)		

Recent economic indicators

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
GDP (US\$bn)(current price):	13.3	14.4	15.9	17.1	18.4	20.2
GDP per capita (US\$):	2,075	2,212	2,417	2,555	2,720	2,932
Real GDP Growth (% change YOY):	7.6	7.3	7.0	6.8	6.5	6.7
Current account balance (US\$b):	-3.9	-3.9	-2.7	-2.9	-3.2	-3.3
Current account balance (% GDP):	-29.3	-26.8	-16.9	-16.9	-17.1	-16.4
Inflation (% change YOY):	4.1	1.3	1.8	0.7	2.0	3.1
Unemployment Rate (% labour force):	0.7	0.6	0.7	0.7	0.7	na

Source : Department of Foreign Affairs and Trade, Australian Government ; all recent data subject to revision

ภูมิเศรษฐกิจ : จุดแข็งจังหวัดมุกดาหาร

- ก่อนเปิดเส้นทาง EWEC มุกดาหารเป็นจังหวัดมุ่มอับของภาคอีสาน
- หลังเปิดเส้นทาง EWEC และสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 2 เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญสู่การยกระดับเป็น “ประตูการค้าและการท่องเที่ยวสู่ สปป.ลาว และเวียดนาม”
- มีด่านชายแดนเชื่อมต่อกับแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ก่อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ ทั้งการนำเข้า-ส่งออกสินค้า และการท่องเที่ยวข้ามแดน
- พัฒนาเป็นพื้นที่ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ อาทิ การสถาปนาเป็นเมืองคู่แฝด (Twin Cities) ระหว่างมุกดาหารกับแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว และมุกดาหารกับจังหวัดกวางจิ ประเทศเวียดนาม เป็นต้น

สภาพเศรษฐกิจจังหวัดมุกดาหาร

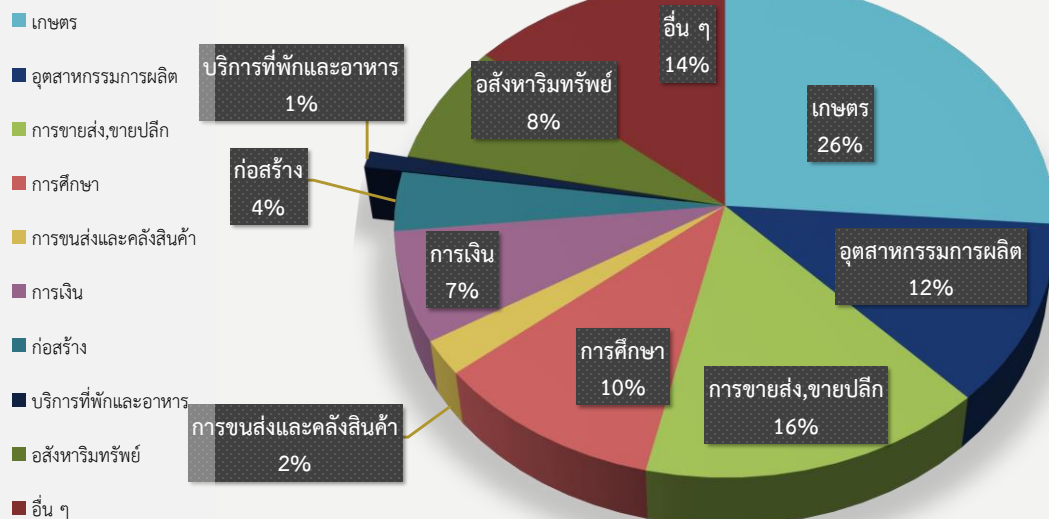

ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ของจังหวัดมุกดาหารมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 5,856 ล้านบาท ใน พ.ศ. 2538 เพิ่มขึ้นเป็น 25,799 ล้านบาทใน พ.ศ. 2560 มีอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.4 ต่อปี โดยมีรายละเอียดรายสาขา ดังนี้

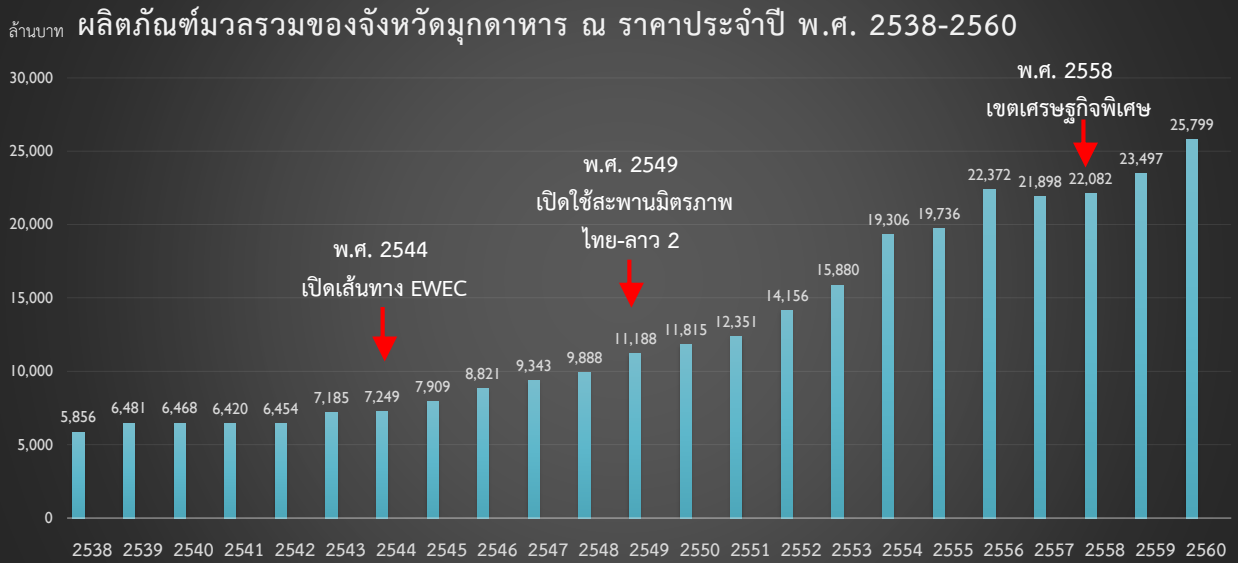
- การเกษตร มูลค่า 6,905 ล้านบาท
- การขายส่ง-ขายปลีก มูลค่า 4,129 ล้านบาท
- อุตสาหกรรมการผลิต มูลค่า 3,085 ล้านบาท
- การศึกษา มูลค่า 2,766 ล้านบาท
- อสังหาริมทรัพย์ มูลค่า 2,063 ล้านบาท
- ตัวกลางทางการเงิน มูลค่า 1,878 ล้านบาท
- ก่อสร้าง มูลค่า 1,008 ล้านบาท
- การขนส่งและคลังสินค้า มูลค่า 593 ล้านบาท
- บริการที่พักและอาหาร มูลค่า 279 ล้านบาท
- อื่น ๆ มูลค่า 3,676 ล้านบาท

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) จำแนกตามสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดมุกดาหาร

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (พ.ศ. 2560)

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาคอุตสาหกรรมจังหวัดมุกดาหาร

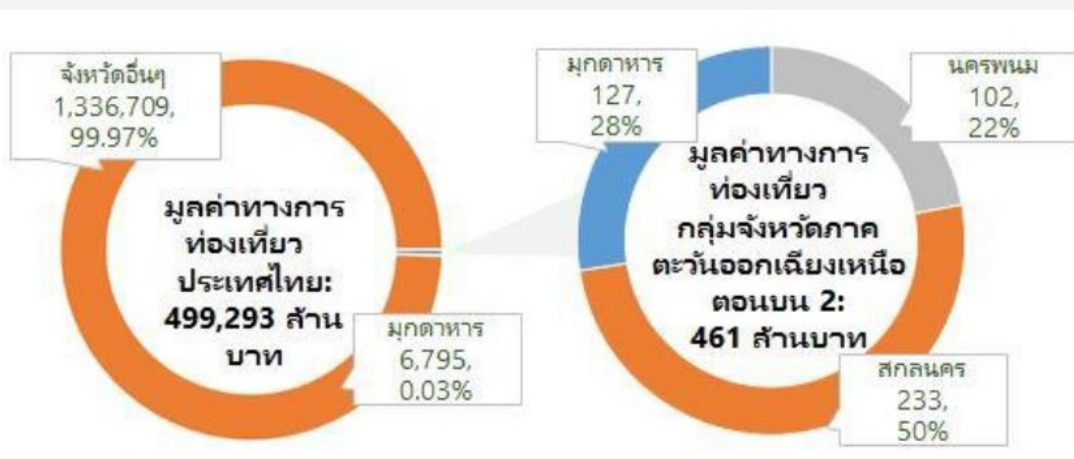
- สัดส่วน GPP ของมุกดาหารมาจากภาคเกษตรสูงถึงร้อยละ 26 ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมมีมูลค่าเพียงร้อยละ 12 เท่านั้น
- ผลการวิจัยของ ITD พบว่าการพัฒนามุกดาหารให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมมีอุปสรรคดังนี้
 - ขาดพื้นฐานโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่
 - ขาดบุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญ เนื่องจากไม่มีสถาบันการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา
 - ขาดแรงงานฝีมือ เนื่องจากเยาวชนส่วนใหญ่ออกไปศึกษาและทำงานในจังหวัดอื่น ๆ
 - ขาดแคลนแรงงานไร้ฝีมือ โดยแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าวชาวสปป.ลาว

ภาคบริการและการท่องเที่ยวจังหวัดมุกดาหาร

- จังหวัดมุกดาหารมีศักยภาพและความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรม ที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร ฯลฯ เพื่อรองรับเส้นทาง EWEC แต่ยังคงขาดการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวและระบบโลจิสติกส์แบบครบวงจร
- แม้ว่ากาการท่องเที่ยวของจังหวัดมุกดาหารจะเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาสำคัญคือจำนวนนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมในจังหวัดยังมีน้อย ส่งผลให้การกระจายรายได้ในจังหวัดและชุมชนยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร
- ภาครัฐและเอกชนควรร่วมมือกันพัฒนาการท่องเที่ยว ยกกระดับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น จัดเทศกาลหรือกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและกระตุ้นการใช้จ่ายภายในจังหวัด

สัดส่วนมูลค่าการท่องเที่ยวจังหวัดมุกดาหารโดยเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดและประเทศไทย

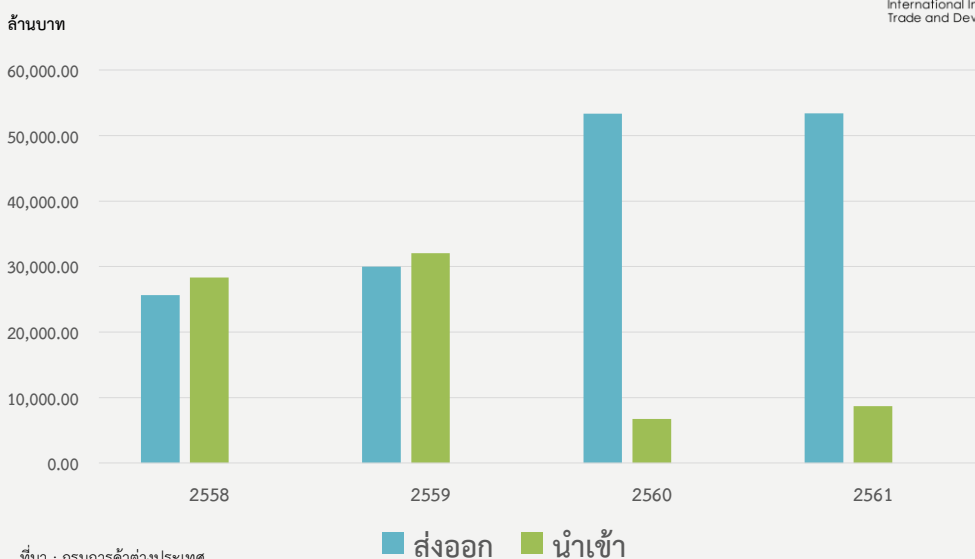
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การค้าชายแดน / การค้าผ่านแดน

- ผลจากการเปิด EWEC และสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 2 ส่งผลให้การค้าชายแดนไทย-ลาว ขยายตัวขึ้นอย่างต่อเนื่อง
 - สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ สินค้าอุปโภค บริโภค เชื้อเพลิง เครื่องดื่มบำรุงกำลัง สินค้าอุตสาหกรรม เครื่องจักรไม่ใช่ไฟฟ้า อุปกรณ์ก่อสร้าง เป็นต้น
 - สินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ ทองแดง ไม้แปรรูป สินค้ากสิกรรม เป็นต้น
- การค้าผ่านแดนจังหวัดมุกดาหารส่วนใหญ่เป็นการขนส่งสินค้าระหว่าง สปป.ลาว กับท่าเรือแหลมฉบัง ซึ่งมีต้นทุนที่ต่ำกว่าการขนส่งผ่านประเทศเวียดนาม
 - สินค้าผ่านแดนจาก สปป.ลาว ออกไปยังประเทศที่ 3 ส่วนใหญ่ส่งไปออสเตรเลีย แอฟริกาใต้ สิงคโปร์ และญี่ปุ่น ได้แก่ แผ่นโซลาร์ที่ยังไม่ประกอบ โมโนเวเฟอร์ สารเคมีสำหรับแผ่นโซลาร์ เป็นต้น
 - สินค้าผ่านแดนจากประเทศที่ 3 เข้า สปป.ลาว ส่วนใหญ่มาจากเกาหลีใต้ สิงคโปร์ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น และจีน ได้แก่ ลิเทียมไอออน แผ่นโซลาร์ที่ยังไม่ประกอบ เครื่องจักร เป็นต้น

สถิติการค้าชายแดนไทย-ลาว จังหวัดมุกดาหาร พ.ศ. 2558-2561

การค้าชายแดน / การค้าผ่านแดน

- มูลค่าการค้าชายแดนที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องของจังหวัดมุกดาหารเป็นผลจากการเปิดเส้นทาง EWWC การเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 2 และการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ สามารถดึงดูดนักลงทุนและเพิ่มจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม
- การจะพัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นประตูการค้าและการท่องเที่ยวสู่ สปป.ลาว และเวียดนามนั้น จำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน รถไฟรางคู่ สนามบิน เป็นต้น เพื่อรองรับการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและเส้นทางที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้ง EEC และ BRI เป็นต้น

การค้าชายแดน / การค้าผ่านแดน

- มุกดาหารมีศักยภาพที่จะรองรับอุตสาหกรรมขนาดกลางและเล็ก เช่น การจัดเก็บสินค้า การบรรจุภัณฑ์ และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- การวางแผนให้มุกดาหารเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้านานาชาติ หรือ Distribution Center (DC)

ผลกระทบของ EWEC ต่อแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว

- หลังเปิดเส้นทาง EWEC แล้ว สปป.ลาว จัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน-เซโน เพื่อรองรับการลงทุนจากต่างชาติ แต่จากการศึกษาพบว่าด้วยข้อจำกัดเชิงสถาบันทำให้ สปป.ลาว ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากเส้นทาง EWEC ได้อย่างเต็มที่เนื่องจากขาดความชัดเจนในเรื่องอำนาจส่วนกลางกับแขวง จึงเพิ่มขึ้นขั้นตอนการดำเนินงาน อาจก่อให้เกิดความล่าช้าและความแตกต่างในแนวปฏิบัติ
- เส้นทาง EWEC ส่งผลให้การส่งออกสินค้า ทองแดง และทองคำ ของ สปป.ลาว ผ่านท่าเรือแหลมฉบัง และส่งไปประเทศจีนเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น
- เส้นทาง EWEC และการเปิด AEC ส่งผลให้แขวงสะหวันนะเขตเกิดความเป็นเมืองและความเจริญทางเศรษฐกิจมากขึ้น

ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ

- การใช้ประโยชน์จาก EWEC ควรมุ่งเป้าหมายให้ทุกประเทศได้รับประโยชน์อย่างเกื้อหนุนกัน (win-win situation)
- เสริมสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน
- สร้างความรู้และความเข้าใจในหลักสากลของการค้าและการลงทุนของประเทศเพื่อนบ้าน และพัฒนาระบบการติดต่อค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุนไทย

ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ

- สนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น การตั้งศูนย์กระจายสินค้า และผลักดันให้มุกดาหารเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่ง ศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ ศูนย์กลางด้านการประชุม สัมมนา และการแสดงสินค้านานาชาติ
- ให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากเส้นทาง EWEC อย่างมีประสิทธิภาพ
- สนับสนุนนักลงทุนไทยไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านตามเส้นทาง EWEC
- พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้สอดคล้องกับศักยภาพของจังหวัดมุกดาหาร
- จัดกิจกรรมให้นักธุรกิจไทยมีโอกาสพบปะและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักธุรกิจในสปป.ลาว และเวียดนาม เพื่อกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศ

ข้อเสนอแนะต่อภาคเอกชน

- ศึกษาการย้ายฐานการผลิตสำหรับสินค้าที่ประเทศเพื่อนบ้านมีศักยภาพ (ที่ดิน ทรัพยากร และแรงงาน) เพื่อให้ได้ต้นทุนที่ต่ำกว่า
- เตรียมพร้อมรับมือผลกระทบจากการตลาดของสินค้าจีน
- ปรับปรุงระบบกระจายสินค้าเพื่อให้มีประสิทธิภาพและผลผลิตที่สูงขึ้น
- จัดลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตรในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า รถจักรยานยนต์ และอะไหล่ซึ่งเป็นที่นิยมในประเทศเวียดนาม เพื่อป้องกันปลอมแปลงหรือเลียนแบบสินค้าจากโรงงานจีนในเวียดนาม

ข้อเสนอแนะต่อภาคเอกชน

- นักลงทุนไทยที่จะเข้าไปลงทุนใน สปป.ลาว ควรศึกษากฎระเบียบทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น เนื่องจากแต่ละจังหวัดมีกฎระเบียบที่แตกต่างกัน
- นักลงทุนควรลงทุนในสาขาธุรกิจที่ตนเองมีความเชี่ยวชาญ และเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพในพื้นที่ที่ลงทุน เช่น แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว มีศักยภาพการลงทุนด้านบริการ การท่องเที่ยว ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ เหมืองแร่ เนื่องจาก สปป.ลาว มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ แรงงานราคาถูก และการเมืองมีเสถียรภาพ

